

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 28.03.2022 15:30 - 19:37

Paikka Fellmannia, Kirkkokatu 27, kokoushuoneet Ars ja Cultura

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	
	Nieminen Mira	II varapuheenjohtaja	
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä §:n 117 käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 19.10-19.22
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	
	Sorsa Tuomas	varajäsen	
	Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	poistui esteellisenä §:n 117 käsittelyn ja

päätöksenteon ajaksi

klo 19.10-19.22

Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja
Alm Sari	konsernipalvelujohtaja
Valtavaara Anu	lakimies
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja
Mäki Janne	pöytäkirjanpitäjä
Korhonen Arto	toimitusjohtaja

asiantuntijaesittely

klo 15.35-16.03,

tilannekatsaus Ranta-

Kartanon hotelli-/

vesiliikuntakeskushankkeesta

asiantuntijaesittely

klo 15.35-17.24,

tilannekatsaus Ranta-

Kartanon hotelli-/

vesiliikuntakeskushankkeesta

ja tilannekatsaus sote-

asioiden siirtymiseen

hyvinvointialueelle

asiantuntijaesittely

klo 16.45-17.24,

tilannekatsaus sote-asioiden

siirtymiseen

hyvinvointialueelle

Arola Jouni	toimitilajohtaja
-------------	------------------

Tiina Mörsky	talousjohtaja
--------------	---------------

Pitkänen Päivi

erityisasiantuntija

asiantuntijaesittely

klo 16.45-17.24,

tilannekatsaus sote-asioiden
siirtymiseen

hyvinvointialueelle

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Ratia Jorma	jäsen	
	Virkkunen Pekka	kaupunginlakimies	

Kaupunginhallituksen puolesta

Sirkku Hildén

Janne Mäki

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Mira Nieminen

Erkki Nieminen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 05.04.2022

Janne Mäki

kaupunginsihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 105	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 106	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 107	Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti	7
§ 108	Tiedote jaostojen asioista	8
§ 109	Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus Ukrainan sodan vaikutuksista Lahden kaupungin toimintaan	9
§ 110	Kaupunginvaltuuston 31.1.2022 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen	10
§ 111	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1. - 28.2.2022	12
§ 112	Lahden kaupungin tilinpäätös 2021	13
§ 113	Jääkiekkoilija Hannes Björnisen huomioiminen Pekingin olympialaisten kultamitalin saavuttamisesta	19
§ 114	Lahden kaupungin edustajan nimeäminen Suomi-rata Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	21
§ 115	Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 KV	24
§ 116	Tiedoksi merkittävät asiat	33
§ 117	Kestävä Lahti -säätiö hallituksen jäsenten nimeäminen	35

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.03.2022

§ 105

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.03.2022

nro 8

§ 106

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mira Nieminen ja jäsen Erkki Nieminen.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.03.2022

§ 107

Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.03.2022

§ 108

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston varapuheenjohtajan Toni Putulan ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneauin tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 109

Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus Ukrainan sodan vaikutuksista Lahden kaupungin toimintaan

1422/00.01.02.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen, p. 050 337 4386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Kaupunginjohtaja kertoo Ukrainan sodan vaikutuksista kaupungin palveluihin, talouteen ja henkilöstöön.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 110

Kaupunginvaltuuston 31.1.2022 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

630/00.01.01.01/2022

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 31.1.2022 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aiheutta huomautuksiin.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuuston kokouksesta 31.1.2022 laadittu pöytäkirja on nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.lahti.fi ja luettavissa sähköisessä muodossa Lahti-Pisteen asiakastietokoneelta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 111

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1. - 28.2.2022

1336/02.00.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Controller Minna Vilen, p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1. – 28.2.2022 tiedokseen.

Perusteluosa

Konsernipalvelut 23.3.2022:

”Konsernipalvelut on valmistellut talouden ja toiminnan seurantaraportin tammi-helmikuulta 2022. Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-helmikuu 2022

§ 112

Lahden kaupungin tilinpäätös 2021

6159/02.00.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin, p. 044 716 1059

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Tilikauden 2021 tuloksen käsittely

Hyväksyttäväksi esitetyssä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on

27 978 354,47 euroa ylijäämäinen.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

Kirjataan investointeihin liittyvää poistoeron vähennystä +212 290,69 euroa.

Kirjataan investointivaraus Pippo-Kujalan elinkeinoelämän tonttien esi-infrarakentamisen toteuttamiseen. Varausten lisäys -10 000 000,00 euroa.

Kirjataan rahastojen lisäystä -138 858,80 euroa.

Lahden kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu edellä mainittujen kirjausten jälkeen 18 051 786,36 euroa, joka lisätään edellisinä tilikausina kertyneeseen ylijäämään.

Kaupunginhallitus päättää allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi liitteenä olevan Lahden kaupungin henkilöstökertomuksen vuodelta 2021 sekä saattaa asian kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää oikeuttaa Lahden konsernipalvelut allekirjoituksen jälkeen tekemään teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä tilinpäätöksen valtuustolle meneviin kappaleisiin, jos kaupunki tai Provincia Oy:n kirjanpitoyksikkö toteaa sellaiseen tarvetta.

Perusteluosa

Konsernihallinto / talouspalvelut 23.3.2022

Kuntalain 113 § mukaan: "Kunnan tilikausi on kalenterivuosi.

Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.”

Kuntalain 115 § mukaan: ”Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.”

Tilinpäätös 2021

Lahden kaupungin tilinpäätös vuodelta 2021 (liitetään pöytäkirjaan) osoittaa tilikauden tulokseksi 27 978 354,47 euroa.

Tilinpäätöksen keskeiset tunnusluvut:

- toimintakate -675,2 milj. euroa
- vuosikate 80,2 milj. euroa
- tilikauden tulos 28,0 milj. euroa
- tilikauden ylijäämä 18,1 milj. euroa
- vuosikate/poistot 153,5 %
- investointien tulorahoitus 121,2 %
- kassan riittävyys 62,9 pv
- taseen loppusumma (=omaisuuden yhteenlaskettu jälleenhankinta-arvo) 1 572,3 milj. euroa
- omavaraisuusaste 41,3 %
- suhteellinen velkaantuneisuus 105,6 %
- asukasmäärä 120 093 (ennakkotieto)
- henkilöstön lukumäärä 3 691

Tilikauden ylijäämä lisätään edellisinä tilikausina kertyneeseen taseen ylijäämään. Tämän jälkeen taseen edellisten tilikausien ylijäämä on yhteensä 190,1 milj. euroa 31.12.2021.

Lahti-konserni sisältyy Lahden kaupungin tilinpäätökseen.

Lahti-konsernin keskeiset tunnusluvut:

- toimintakate -580,2 milj. euroa
- vuosikate 189,8 milj. euroa
- tilikauden tulos 73,1 milj. euroa
- tilikauden ylijäämä 61,4 milj. euroa
- vuosikate/poistot 162,0 %
- taseen loppusumma (=omaisuuden yhteenlaskettu jälleenhankinta-arvo) 2 334,7milj. euroa
- omavaraisuusaste 33,2 %
- suhteellinen velkaantuneisuus 105,1 %

-henkilöstön lukumäärä 9 380

Kertynyttä ylijäämää on konsernitaseessa 310,0 milj. euroa 31.12.2021.

Lahden kaupungin strategian mittareiden toteutuminen 2021 on esitetty tilinpäätöskirjassa (sivut 46 - 49).

Strategian perustavoitteiden toteutumista seurataan strategisilla mittareilla, jotka kuvaavat kehityksen suuntaa yleisellä tasolla.

Strategisten mittareiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä uusimman käytettävissä olevan seurantatiedon pohjalta.

Strategiset mittarit eivät suoraan kuvaa organisaation oman toiminnan vaikuttavuutta, sillä mittareiden toteutumiseen vaikuttavat myös kaupunkikonsernin ulkopuoliset tekijät. Oman toiminnan strategialähtöisyys varmistetaan kytkemällä talousarvio, sekä siihen kirjattavat toiminnalliset tavoitteet kiinteästi kaupungin strategiaan. Toiminnallisten tavoitteiden seuranta tehdään puolivuosittein.

Allekirjoittamaton tilinpäätöskirja on kaupunginhallituksen jäsenten luettavissa CloudMeetingin oheismateriaalina perjantaina 25.3.2022.

Tilinpäätös on julkaisuvapaa 29.3.2022 klo 10.00.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

KH: KV

KV: Provincia Oy/kirjanpito (kirjanpito@provincia.fi), TALVEA

Julkishallinnon Palvelut Oy/Jukka Vuorio (jukka.vuorio@talvea.fi),

konsernihallinnon palvelualue, sivistyksen palvelualue, kaupunkiympäristön

palvelualue, Lahden Tilakeskus, Lahden kaupunginteatteri, Lahden

kaupunginorkesteri, talouspalvelut

Liitteet

Henkilöstökertomus 2021

Lahden kaupungin tilinpäätös 2021

§ 113

Jääkiekkoilija Hannes Björnisen huomioiminen Pekingin olympialaisten kultamitalin saavuttamisesta

1569/07.02.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnittelujohtaja Petri Honkanen, p. 050 559 4160

Viestintäjohtaja Veera Hämäläinen, p. 044 482 6992

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Pekingin 2022 talviolympialaisissa miesten jääkiekkjoukkueessa olympiakultaa voittaneelle Hannes Björnisele 20000 €:n huojennuksen vapaavalintaisesta Lahden kaupungin luovuttamasta omakotitalotontista. Samalla kaupunginhallitus velvoittaa kaupunkiympäristölautakuntaa laatimaan yksityiskohtaiset tontinluovutusehdot.

Perusteluosa

Hannes Björninen edusti Suomen miesten jääkiekkomaajoukkuetta Pekingin talviolympialaisissa 2022. Joukkue saavutti historiallisesti olympiakultaa.

Lahden kaupunki on tapauskohtaisesti huomionnut eri urheilulajeissa menestyneitä Lahtelaislähtöisiä urheilijoitaan. Björnisen palkitsemisen osalta on huomiontu aikaisempien palkittujen urheilijoiden saama tuki sekä olemassa olevat palkitsemisen vaihtoehdot. Palkitsemisesta on keskusteltu Björnisen kanssa ja hän on suhtautunut myönteisesti 20000 €:n omakotitontin luovutushinnan huojennukseen.

Lisäksi Lahden kaupunki on nimittänyt Hannes Björnisen Lahti Lähettilääksi. Hannes Björninen on erinomainen esikuva kaikille lahtelaisille, etenkin lapsille ja nuorille. Hän on ylpeä juuristaan ja siksi erinomainen lähettiläs kertomaan Suomessa ja maailmalla Lahden ainutlaatuisuudesta. Hannes Björninen on myös lupautunut markkinointiyhteistyöhön ilman eri korvausta. Yksityiskohdat yhteistyöstä sovitaan erikseen myöhemmin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote: Hannes Björninen, Kaupunkinympäristön palvelualue, viestintäyksikkö

§ 114

Lahden kaupungin edustajan nimeäminen Suomi-rata Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

1487/00.00.01.10/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää konserniohjauksen asiantuntijan Sanna Haaralan edustamaan Lahden kaupunkia Suomi-rata Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidetään torstaina 21. huhtikuuta 2022 klo 12.00 alkaen Scandic Simonkentän kokoustilassa Mansku osoitteessa Simonkatu 9, 00100 Helsinki.

Samalla kaupunginhallitus päättää

- 1) antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeeksi hyväksyä yhtiön tilinpäätöstä koskevat asiat,
- 2) antaa yhtiökokousedustajalle muut tarpeelliseksi katsomansa toimiohjeet.

Suomi-rata Oy 17.3.2022:

”Suomi-rata Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 21. huhtikuuta alkaen klo 12:00. Kokouspaikkana toimii Scandic Simonkentän kokoustila Mansku osoitteessa Simonkatu 9, 00100 Helsinki. Kokoukseen osallistujien valtakirjojen tarkastus alkaa klo 11.30.

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 10 §:ssä yhtiökokouksen käsiteltäväksi määrätyt asiat. Tilaisuuden aluksi toimitusjohtaja Timo Kohtamäki esittelee yhtiön ajankohtaiskatsauksen.

Kokouskutsun liitteenä ovat:

- yhtiökokouksen esityslista
- toimintakertomus ja tilinpäätös
- tilinpäätöskertomus
- yhtiökokouksen ilmoittautumislomake

Osallistumisesta yhtiökokoukseen pyydetään ilmoittamaan kutsun liitteenä olevalla ilmoittautumislomakkeella.

--

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan valinta
3. Kokouksen sihteerin, pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

4. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden sekä läsnä olevien osakkaiden ja äänimäärien toteaminen
5. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
6. Esitetään tilinpäätös 4.12.2020-31.12.2021 sisältäen toimintakertomuksen sekä tuloslaskelman ja taseen
7. Esitetään tilintarkastuskertomus
8. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta
9. Päätetään toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen tulos antaa aihetta
10. Päätetään vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
11. Päätetään hallituksen jäsenten lukumäärästä
12. Päätetään hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioiden määäämisperusteista
13. Valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastaja
14. Muut asiat
15. Kokouksen päättäminen"

Tilinpäätösasiakirjat on tallennettu oheismateriaaliksi CloudMeetingiin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Valtakirja yhtiöön, ote+asakirjat edustajalle, luettelot

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 KV

1198/00.01.02.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Johtava asiantuntija Pia Haverinen, p. 050 398 7621

Erityisasiantuntija Katja Karevaara, p. 044 482 6233

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022-2025.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 23.03.2022

§ 28

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta hyväksyy osaltaan Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelman vuosille 2022-2025 ja esittää, että kaupunginhallitus hyväksyy hyvinvointisuunnitelman 2022-2025 ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Terveystieteiden laaki (1326/2010) velvoittaa kuntia seuraamaan asukkaistensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvoinnin tilan selvittämiseen ja seurantaan velvoittaa myös kunta-laki (410/2015), jonka mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Hyvinvointikertomus sisältää kertomusosion menneestä nelivuotiskaudesta ja suunnitelmaosion seuraavalle nelivuotiskaudelle. Lahdessa hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma laaditaan erillisinä asiakirjoina. Lahden kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2017-2020 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 8.3.2021 § 32.

Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2022-2025 on valmisteltu hyvinvointikertomuksen 2017-2020 pohjalta Hyvinvointisuunnitelma

sisältää suunnitelman kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi:
hyvinvointitavoitteet, toimenpiteet ja arviointimittarit vuosille 2022-2025.

Hyvinvointisuunnitelman laadinnan lähtökohtana ovat kaupungin strategian painopistealueet ja linjaukset sekä maakunnallisesti määritellyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen paino-pistealueet (mielen hyvinvointi, osallisuus ja yhteisöllisyys, arjen turvallisuus, päihteettömyys ja terveelliset elintavat).

Hyvinvointisuunnitelmassa on kolme isoa kaupunkistrategiaan pohjautuvaa teemaa: Kestävästi elinvoimainen: Elinvoimainen ja työllistävä Lahden kaupunkiseutu; Kestävästi hyvinvoiva: Hyvinvoiva ja osallistuva lahtelainen; Kestävästi uudistuva: Lahtelaisten turvallinen arki ja arjen hallinta. Näiden isojen teemojen alle on määriteltä tavoitteet, jotka jäsentävät toimenpiteitä.

Toimenpiteisiin on valikoitu toimia, joita halutaan kehittää ja joita pystytään seuraamaan. Tavoitteista osa koskee kokonaisia erillisohjelmia ja osa keskittyy pienempiin yksityiskohtiin.

Tavoitteiden toteutumisen seurantaan on valittu erilaisia mittareita, sekä valtakunnallisia, että omia seurantamittareita. Käytettyjä tilastotietokantoja ovat esimerkiksi Sotkanet, Tilastokeskus ja Kelasto.

Sote-uudistuksen yhteydessä kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kannustin on suunniteltu otettavan käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan

ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtionosuus. Tulosindikaattorit (6 kpl), jotka mittaavat muutosta väestössä sisältyvät hyvinvointisuunnitelmaan.

Jatkossa hyvinvointikertomus päivitetään kaupungin strategiapäivityksen yhteydessä.

Lahdessa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta on vastannut hyvinvointisuunnitelman valmistelusta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmästä muodostetut asiantuntijaryhmät sen laadinnasta.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Kuntalaisvaikutukset

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset ovat merkittävän myönteisiä hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuessa. Kuntalaisvaikutukset näkyvät työllisyysasteen ja koulutustason nousuna, syrjäytymisen vähenemisenä, mielen hyvinvointina, terveellisinä elintapoina, päihteettömyytenä, kulttuurihyvinvointina ja osallisuuden lisääntymisenä eri ikäryhmissä. Kuntalaisvaikutuksia mitataan mm. hyte-kertoimeen valittujen indikaattoreiden kautta. Kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän vaikuttavan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuoden 2021 tietojen perusteella Lahti olisi saamassa hyte-kertoimeen perustuvaa valtionosuutta 19,10 € / asukas eli 2 288 700 € (Indikaattoripankki Sotkanet).

Ympäristö- ja hyvinvointivaikutukset

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuessa voidaan saavuttaa pitkällä aikavälillä merkittävän myönteisiä vaikutuksia kuntalaisten fyysiseen elinympäristöön, sen esteettömyyteen ja viihtyvyyteen. Arkiliikkumisen olosuhteiden kuten sujuvan ja liikun-

neturvallisen infrastruktuurin parantaminen kasvattaa kävelyn ja pyöräliikenteen kulkutapaosuuksia, vähentää osaltaan liikenteen meluhaittoja, liikenneonnettomuuksia ja pienhiukkaspäästöjä sekä potentiaalisesti vauhdittaa liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Kuntalaiset kokevat elinympäristönsä turvallisemmaksi ja ovat tyytyväisempiä asuinalueidensa olosuhteisiin. Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämisestä syntyy tutkitusti kansanterveydellisiä hyötyjä sekä säästöjä ennenaikaisen kuolleisuuden vähenemisen myötä. Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käytön lisääntyminen vuoden 2030 kulkumuoto-osuustavoitteiden mukaisesti toisi vuosittain Lahden kaupungille noin 7,5M€ säästöjä jo yksinään 20-74 vuotiaiden ikäluokassa fyysisen aktiivisuuden lisääntymisen myötä (Ramboll 2020).

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Hyvinvointisuunnitelman toimiessa kaupungin henkilöstön yhteisenä hyvinvointityön suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työvälineenä voidaan saavuttaa myönteisiä kuntalaisvaikutuksia ja toimia yhden kaupungin -periaatteen mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää kaksi kertaa vuodessa tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisaktiivisuudesta (TEA). Tiedonkeruilla selvitetään mm. resursseja, jotka on kohdennettu hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyön koordinointiin. Tämä on yksi hyte-kertoimen indikaattori laskettaessa valtionosuutta perustuen kunnan tekemään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön.

Lahdessa hyte-työn kaupunkitasoiseen koordinointiin osana muita työtehtäviä on osoitettu 0,2 henkilötyövuotta (htv). Vuonna 2022 hyvinvointisuunnitelman laadinnan koordinointiin ja kehittämistyöhön on kohdennettu yhteensä 0,3 htv. Kokonaisvaltaiseen järjestöyhteistyön-

koodinointiin henkilöresurssia ei ole kohdennettu lainkaan, vaikka kolmannen sektori rooli hyvinvoinnin edistämisessä on merkittävä. Toistaiseksi järjestöyhteistyön koordinointi ei ole hyte-kertoimen indikaattori, mutta sisältyy kuntajohdolle osoitettuun tiedonkeruuseen. Verrattain pienen htv-kohdennuksen vuoksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoitavuus voi jäädä potentiaaliaan alhaisemmaksi sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Riskinä on esimerkiksi hyvinvointityön jääminen tuntemattomaksi. Hyvinvointitiedon tuottaminen päätösprosessiin on hidasta, eikä tiedolla johtaminen toteudu tehokkaasti.

Taloudelliset vaikutukset

Elinvoimaa edistävällä ja ennaltaehkäisevällä hyvinvointityöllä sekä toimimalla suunnitelmallisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan saavuttaa merkittäviä myönteisiä taloudellisia vaikutuksia. Esimerkkejä myönteisistä talousvaikutuksista ovat uusien yritysten sijoittuminen paikkakunnalle, työllisyyskustannusten väheneminen ja ihmisten hyvinvoinnin lisääntymisen kautta korjaavien palveluiden tarpeen väheneminen.

Hyvinvointisuunnitelmaan on integroitu tiiviisti Lahden seudun työllisyyden kuntakokeilun tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta, mutta laajemmin ennaltaehkäisevästä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta. Hyvinvointisuunnitelma auttaa pääsemään pitkällä aikavälillä kiinni työttömyyden juurisyihin mm. työkyvyn näkökulmasta. Esimerkiksi vuonna 2020 lahtelaisista 20 - 64 -vuotiaista henkilöistä lähes 30 % uskoi, ettei jaksanut työskennellä vanhuuseläkeikään asti (Lahti 28,7 %, Koko maa 24,6 %; Sotkanet).

Lahden kaupungille kohdentuvia suoria työllisyyskustannuksia voidaan vähentää lyhyellä aikavälillä erilaisilla tavoitteilla ja toimenpiteillä työmarkkinatuen kuntaosuuksien pienentämiseksi. Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Valtio rahoittaa työmarkkinatuen kokonaan 300 päivään asti. Lahdessa yli 1000 päivää työttömänä olleiden määrä on pandemian aikana noussut ja kunnan kustantama osuus on ollut samalla suurempi. Kela laskuttaa kunnilta työmarkkinatuen kuntaosuudet jälkikäteen kalenterikuukausittain. Työmarkkinatuen kuntaosuuksia Lahti maksoi vuonna 2021 yhteensä lähes 20,5 M€ (20 476 786,43; +0,1 % edellisvuodesta) (KELASTO). Esimerkiksi 5 % vuositason vähennys vuosina 2022 - 2025 verrattuna vuoden 2021 tasoon toisi nykymallin mukaisesti noin 3,8 M€ säästöt Lahden kaupungille. Tiedossa on, että laskennan perusteet tulevat muuttumaan 2024 aikana. Tuolloin työllisyyden kuntakokeilut vakinaistetaan ja TE-palvelut siirretään kunnille. Edellistä mittaria tulee tarkistaa uuden rahoitusmallin varmistuttua. Uudessa mallissa työmarkkinatukien kuntaosuuksien maksuvelvoitteet alkavat porrastetusti aiemmin, todennäköisesti jo ennen 300 päivän työttömyyttä.

Nuorten syrjäytymisellä on merkittäviä vaikutuksia hyvinvointiin ja kansantalouteen. Hyvinvointisuunnitelman avulla vahvistetaan Lahdessa tiedolla johtamista ja ennaltaehkäisevää painotusta nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä. Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön (ITLA) ja THL:n selvityksen mukaan suurimmat laskennalliset kustannukset yhteiskunnalle aiheuttavat NEET-nuoret (ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat), valtakunnallisesti hieman yli 600 miljoonaa euroa (88 630 euroa/henkilö; ITLA & THL 2020, Koulusta työelämään siirtymisen polut ja yhteiskunnalliset kustannukset).

Nuorisotyöttömyys on yksi syrjäytymisen taustasy ja Lahdessa nuorisotyöttömyys on ollut suurimpiin kaupunkeihin verrattuna korkealla. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan selvityksen mukaan Lahdessa on kohdennettu rahaa syrjäytymisen ehkäisyyn valikoiduista vertailukunnista eniten vuonna 2020 sekä alle 18-vuotiaille (3 525 eur / hlö) että 18-29 -vuotiaille nuorille (1 498 eur / hlö). Yhteensä vuonna 2020 nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kohdennettua rahoitusta Lahdessa oli yli 74 M€.

Tarkastelujaksolla 2016 – 2019 Lahti oli kuitenkin ainoa vertailukunnista, jossa nuorten syrjäytyminen on lisääntynyt (Syrjäytymisriskissä olevat 18-24 -vuotiaat, muutos +0,1 % -yks.). Lisäksi, ennaltaehkäisevän palvelun osuus Lahdessa vuosina 2019-2020 vähentyi (-2 %-yksikköä) ja korjaavan palvelun osuus lisääntyi (+3 %-yksikköä). Korjaavan palvelun osuus lisääntyi vertailukunnista eniten. Syrjäytymisen ehkäisyyn kohdennetut rahavirrat alle 18-vuotiailla on ohjattu Lahdessa vertailukunnista useimmin korjaavaan työhön. (Leskelä & ym. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palvelurakenne, rahavirrat sekä seurannan haasteet – tulokset. Eduskunnan tarkastusvaliokunnan julkaisu 1/2022).

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote palvelualueet/lautakunnat/jaostot, Päijät-Hämeen
hyvinvointiyhtymä

Liitteet

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025_infograafi

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Käsittely

Kaupunginhallitukselle tuotiin tiedoksi myös seuraava asiakirja:

- kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 28.3.2022, 8/2022: Otto-oikeuden käyttäminen konserni- ja tilajaoston päätökseen 21.3.2022 § 26

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Sivistyslautakunnan pöytäkirja 15.3.2022

- Konserni- ja tilajaoston pöytäkirja 21.3.2022

- Vanhusneuvoston muistio 22.2.2022

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallituksen esityslista 29.3.2022

- Rakennusvalvonnan ilmoitus 23.3.2022 purkamislupahakemuksesta 398-2022-219 (1545/2022)

- Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 11.–24.3.2022

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

ote rakennusvalvonta / Joonas Virolainen

§ 117

Kestävä Lahti -säätio hallituksen jäsenten nimeäminen

473/00.05.02.01/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Lankinen Markus, 040 701 7328

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- nimetä neljä jäsentä Kestävä Lahti -säätion hallitukseen toimikaudelle

2.4.2022-1.4.2024,

- esittää säätion hallitukselle, että kaupunginjohtajalla ja varahenkilönä elinvoimajohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus säätion hallituksen

kokouksissa,

- pyytää säätion hallitukselta toiminta- ja taloussuunnitelmaesittelyn kaudelle 2.4.2022-1.4.2024.

Käsittely

Kaupunginhallituksen 3. varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti

esteellisyytensä (HL 28.1 § 4 kohta) ja kaupunginvaltuuston 3.

varapuheenjohtaja Pekka Komu ilmoitti esteellisyytensä (HL 28.1. § 5.

kohta) ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi.

Esittelijä muutti päätösehdotustaan:

Kaupunginhallitus päättää

- nimetä kaupunkineuvos Jyrki Myllyvirran, maakuntajohtaja Niina Pautola-Molin, toimitusjohtaja, kaupunginhallituksen 3. vpj Milla Bruneaun ja liiketoimintakehittäjä, kaupunginvaltuuston 3. vpj Pekka Komun Kestävä Lahti -säätion hallitukseen toimikaudelle 2.4.2022-1.4.2024,
- esittää säätion hallitukselle, että kaupunginjohtajalla ja varahenkilönä elinvoimajohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus säätion hallituksen kokouksissa,
- pyytää säätion hallitukselta toiminta- ja taloussuunnitelmaesittelyn kaudelle 2.4.2022-1.4.2024.

Perusteluosa

Lahden kaupunki on perustanut Kestävä Lahti säätion määräajaksi 31.12.2025 saakka (kaupunginhallitus 2.3.2020 §60). Säätion muut perustajajäsenet ovat Hämeen kauppakamari, Asikkala, Heinola, Hollola ja Orimattila. Säätion tarkoituksena on edistää ja tukea kestävästä yhteiskuntakehitystä ja hoitaa Lahti European Green Capital 2021 –hankkeen suunnittelua, toteutusta ja perinnön vaalimista Lahdessa ja Päijät-Hämeessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. European Green Capital 2021 –hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun.

Säätion hallituksessa on 9 jäsentä ja 3 varajäsentä. Hallituksen toimikausi on 2 kalenterivuotta siten, että ensimmäisen hallituksen toimikausi päättyy 1.4.2022. Sääntöjen mukaan säätion hallituksen nimeävät seuraavat tahot: Lahden kaupunginhallitus neljä jäsentä ja yhden jäsenen kukin seuraavista

Suomen Valtio/Ympäristöministeriö, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, Suomen Kuntaliitto ry ja Hämeen kauppakamari. Lisäksi yhden hallituksen varsinaisen jäsenen ja kaikki 3 varajäsentä valitsevat keskuudestaan seuraavat kunnat: Asikkalan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta ja Orimattilan kaupunki.

Säätiö on toiminut alueen kuntien, yritysten, valtion ja muiden toimijoiden yhteistyön ja yhteisen kehittämisen toimijana sekä kestävän kaupunkikehityksen rakentajana. Sen avulla eri toimijoita on sidottu Lahden seudun strategiseen kehittämiseen sekä viestitty kansallisesti ja kansainvälisesti Lahden seudun vahvuuksista.

Kaupunki on päättänyt (kaupunginhallitus 31.1.2022 §40) pyytää Kestävä Lahti säätiön perustajajäseniltä ja nimeämisoikeuden haltijoilta esityksiä säätiön tarkoituksen mukaisesta toiminnasta ja roolista jatkossa, sekä nimeämisoikeuden haltijoita nimeämään säätiön hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle 2.4.2022-1.4.2024. Säätiön vuosikokous on 1.4.2022.

24.3. mennessä seuraavat toimijat ovat nimenneet hallituksen jäsenet seuraavalle toimikaudelle:

- Suomen Kuntaliitto ry
- Suomen valtio/Ympäristöministeriö
- Hämeen kauppakamari
- Hollolan kunta
- Asikkalan kunta

Perustajajäsen Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra valmistelee oman esityksensä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki toivoo, että uusi hallitus laatii Kestävä Lahti -säätöille toimintasuunnitelman kaudelle 2022-2024 ja osallistuu yhdessä Lahden kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupunginhallituksessa 13.12.2021 (§479) hyväksytyn ympäristöpääkaupunkivuoden hyödyntämissuunnitelman toteuttamiseen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kestävä Lahti -säätö, toimitusjohtaja Milla Bruneau, nimetyt henkilöt

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 105, § 106, § 107, § 108, § 109, § 110, § 111, § 112, § 116

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 113, § 114, § 115, § 117

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.